

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Dalyko pavadinimas		Mokslų kryptis (šaka) kodas	Fakultetas	Katedra
Lietuvos civilizacinės monados klostymasis		Istorija, 05 H	Istorijos fak., Istorijos teorijos ir kultūros istorijos katedra	
Studijų būdas	Kreditų skaičius	Studijų būdas	Kreditų skaičius	
Paskaitos		Konsultacijos	1	
individualus	3	tiriamasis rašto darbas	1	

Viso: 5 kreditai

Dalyko anotacija			
<p>Kurso tikslas – analizuoti Lietuvos istorijos raidą, remiantis civilizacine istorijos koncepcija ir nagrinėjant ją pasaulio civilizacijų tipologijos požiūriu; aiškinti Lietuvos istorinę raidą kaip civilizacijos paribio ir vėluojančios monados fenomeną.</p> <p>Lietuvos išitraukimo į civilizacijų arealą pradinis etapas yra ypač sudėtingas ir prieštaringas. Jis vyko konfliktinėmis aplinkybėmis, Lietuvai pakeitus orientaciją diametraliai priešinga kryptimi, todėl reikia paaiškinti tokio posūkio priežastis ir jo pasekas.</p> <p>Kurso struktūra metodologiniu požiūriu gali būti suskirstyta į dvi stambias dalis, kurios konceptualiai susiję tarpusavyje. Pirmojoje nagrinėjama civilizacijų tipologija ir jų vertybių sistemos bei nubrėžiami teoriniai rėmai, kuriais remiamasi antroje dalyje, kalbant apie Lietuvos istoriją civilizaciniu aspektu (jos pritaipimo prie vienos ar kitos civilizacijos vertybių sistemos proceso problema).</p> <p>Pirmoje kurso dalyje analizuojama: pasaulio civilizacijų struktūros; civilizacijų tipologija ir vertybių sistema; visuomeniniai santykiai iki ir po feodalizmo; ūkis kaip pasyvioji ir kaip lemiančioji vertybė; raštas ir mokslas; menas; religija; tauta kaip civilizacijos subjektas.</p> <p>Antroje kurso dalyje nagrinėjama: Lietuvos pritaipimo prie Vakarų ar Bizantiškosios civilizacijų klausimas; geopolitinė Lietuvos padėtis; rusų civilizacijos poveikis XIII–XIV a.; pagoniškos Lietuvos geopolitinė situacija; luominės visuomenės susidarymas; Lietuvos ūkis; Lietuvos rašto kultūros susiklostymas; gudų tautos susidarymas; europinės lietuvių tautos susidarymas.</p>			
Pagrindinė literatūra			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bumblauskas A. Senosios Lietuvos istorija 1009 – 1795 . V., 2005. 2. Gudavičius E. Lietuvos istorija. T. 1: Nuo seniausių laikų iki 1569 metų. V., 1999. 3. Lietuvos Didžiosios Kunigaikštijos tradicija ir paveldo „dalybos“. Specialusis „Lietuvos istorijos studijų“ leidinys, t. 5. V., 2008. 4. Гене Б. История и историческая культура средневекового Запада. М., 2002. 5. Andrijauskas A. Lyginamoji civilizacijos idėjų istorija. V., 2001. 6. Aleksin N., Beavois D., Ducreux etc. Historia Europy Środkowo-Wschodniej. Lublin, 2000. T.1-2. 7. Kavolis V. Civilizacijų analizė. V., 1998. 8. Szücs J. Try Europy. – Lublin, 1995. 9. Ле Гофф Ж. Цивилизация средневекового Запада. М., 1992. 			
Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė	mokslų laipsnis	pedag. vardas	Svarbiausieji darbai mokslų kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus

Edvardas Gudavičius	Habil. dr.	Prof.	<p>1. Tautinės lietuvių savimonės lygis XIV a. pabaigoje //Lietuvos Didžiosios Kunigaikštijos tradicija ir paveldo „dalybos“. Specialusis „Lietuvos istorijos studijų leidinys, t. 5, Vilnius: VU I-kla, 2008, p. 117-128</p> <p>2. Simono Daukanto studentiškais etninės tapatybės modelis. Paradigminių parametrų susidarymo aplinkybės ir ištakos daugiatautės Didžiosios Lietuvos Kunigaikštijos tradicijų rakurse //Lietuvos Didžiosios Kunigaikštijos tradicija ir paveldo „dalybos“. Specialusis „Lietuvos istorijos studijų leidinys, t. 5, Vilnius: VU I-kla, 2008, , p. 293-330.</p> <p>3. Brunonas Kverfurtietis ir Lietuva //1009 metai: Šv. Brunono Kverfurtiečio misija. Vilnius: Aidai, 2006, p. 9 – 65.</p> <p>4. Lietuvos akto promulgacijos kelias: nuo Vytauto kanceliarijos iki Lietuvos Metrikos: mokslinė studija. Vilnius: VU I-kla, 2006. 79 p.</p> <p>5. Litauens Mitglif bei seinem Eintritt in die Europäische Union // Jahrestagung 2004. Suvažiavimo darbai. / Herausgeber: Litauisches Kulturinstitut. Lampertheim, 2005, p. 29 – 46. www.LitauischesKulturinstitut.de</p> <p>6. Istorija Litvy. T. 1: s drevnejšich vremen do 1569 goda. Moskva: BALTRUS, 2005, 679 c.</p>
Eligijus Raila	Dr.	Doc.	<p>1. Apie 1791 gegužės 3-iosios konstituciją. Vilnius: Aidai, 2007.</p> <p>2. Krikščionybės Lietuvoje istorija. – V., 2006, 596p. (bendraut. D. Baronas, R. Černius, L. Jovaiša, M. Paknys, A. Streikus, P. Subačius).</p> <p>3. Barok // Kultura Wielkiego Księstwa Litewskiego : analizy i obrazy. Kraków., 2006, p. 34-49.</p> <p>4. Odrodzenie // Kultura Wielkiego Księstwa Litewskiego: analizy i obrazy. Kraków., 2006, p. 431-446.</p> <p>5. Oświecenie // Kultura Wielkiego Księstwa Litewskiego: analizy i obrazy. Kraków., 2006, p. 447-461.</p>
<p>Patvirtinta Istorijos fakulteto taryboje 2003 m. spalio mėn. 16 d. , protokolo Nr. 3. Atnaujinta 2008 m. rugsėjo 18 d.</p>			<p>Dekanas prof. dr. Zenonas Butkus</p>